

Co to je naše duše a duch; O Chartres, technice, médiích, sportu, andělích, energiích, intuici, vyšších vibracích Země...

Karel Funk

Často se dnes inzerují různé metody, „jak poznáte svou duši“ apod. Jenže je to trochu tautologie: duši žijeme, duši prožíváme, tedy bychom duši měli poznávat duši. Z jednoduchosti se dělá učená záhada. Přehlíží se fakt, že je to sama duše, která uskutečňuje schopnost poznání. A že v tomto ohledu lidské city jsou pro duši tímž, jako je potrava pro tělo. Ale kolik z nás přehlíží fakt, že city, jako údiv, dobrá vůle, ohleduplnost, obdiv a oddaná úcta jsou výživnými látkami, které přinášejí duši zdraví a sílu – a obzvlášť schopnost poznání sama sebe.

A co se děje při správné práci na sobě? Žák ponenáhu dosahuje bodu, kdy si je vědom, že vyšší já, individuální lidský duch, se nyní v něm rodí, a že jeho dřívější, sobecké já, bylo jen jeho stínem. Také se dá říci, že pozemské já je jen reflexí Věčné Samosti, je vzato od Boha Otce, a po probuzení, zkrystalizování je právě Já jedním z paprsků kosmického Já Kristova. Cílem je plné spojení duše s duchem.

Když se duše stane živoucí nádobou Kristovy bytosti, duch přichází se v ní zrodit. A je to individuální lidský duch, který zastínil duši ve všech jejích dřívějších životech na zemi a jedná jako jediná zlatá nit, na niž jsou navlečeny jednotlivé korálky. Tedy je duše dnes kolébkou pro zrození Krista.

Pak se nám ujasní, proč měl chartreský kult, který vznikl kolem r. 1000 po Kristu, jako hlavní uctívání Božské Matky, nebo ji nazývali Bohyní přírody. Zsvěcovací ságy z Chartres přišli na to, že Světová duše, neboli Věčné ženství celého Universa, byla nyní neoddělitelná od Marie, Matky Boží.

Mistr Eckhart to o něco později vyjádřil takto: Tak jako duše se rozlévá do všech údů, tak také Bůh se vlije do všech sil duše, aby Ho vylévaly dále v dobrotě a v lásce ke všemu, co je pod nimi. – Bůh se nikdy neponořil a neponoří do cizí vůle, nýbrž jen do své vlastní. Tam, kde ji nalezne, ponoří se do ní s celou svou bytostí.

Jedno z nejpůsobivějších vyjádření slasti ze stavu, kdy je duše očištěna a prostoupena duchem, podal Teilhard de Chardin: „Čím se v životě dostávám dál, tím stále více cítím, že skutečný klid spočívá v tom, že se člověk ‚zřekne‘ sebe sama a rozhodně připustí, že být v běžném slova smyslu ‚šťastný‘ nebo ‚nešťastný‘ neznamena vůbec nic. Osobní úspěch či uspokojení nezasluhují, aby se u nich člověk zastavoval, když přijdou, ani aby se trápil, když nepřijdou nebo se opožďují. Cenu má jen věrná činnost pro svět – v Bohu. Než to člověk pozná a než podle toho začne žít, musí překročit jakýsi práh, zažít jakési obrácení od toho, nač jsou lidé obecně zvyklí. Jakmile však k tomuto kroku jednou dojde – jaká svoboda pro práci a pro lásku!... Můj život je teď pln tohoto ‚zřeknutí‘, které v sobě cítím růst, zároveň jak roste hluboká chuť ke všemu, co je skutečné v hloubi skutečnosti.“

Jaké jsou „moderní“ překážky niterného vývoje, specifické pro dnešní dobu? U lidí davového zaměření (ale částečně jistě i u nás, řekněme „duchovně usilujících“) vidím tři hlavní:

1. Nynější mladá generace to má vlivem techniky, zejména internetu, usnadňujícího až nahrazujícího samostatnou aktivitu duše, těžší. Mnozí mají rychlejší, virtuozní inteligenci a myšlení, i duchovní vědu či filosofii chápou rychleji, ale pouze virtuozním myšlením, na povrchu, bez ovlivnění hlubších vrstev, bez zkvalitnění Já. K tomu může vést jedině školení, pravidelnost (meditace, modlitby, studia). Chorobné upadnutí do virtuální počítačové reality u některých je poškození v podobě ztráty smyslu pro realitu, rovnající se poškození vlivem psychotropních látek. Přiměřené užívání, nikoli nadužívání techniky nemusí být na škodu.

2. V současné době rychlého přenosu informací a tedy mentálního propojení světa a bezuzdně sebevědomých reakcí, příliš podléháme davovému obrazu o světě. Měli bychom samostatně přemýšlet o pramalé schopnosti médií vidět a podávat věci správně. Většinou mladí novináři s katastrofální kulturou projevu a jazyka nejsou schopni postihnout věci v souvislostech, mají jen izolované obory a útočí na lidské sobectví, senzacechtivost, závist, lenivost myšlení... Necháváme se hloupě manipulovat do nepřiměřených nálad podle toho, jak je věc podána. Mediální kultura je třeba umět rozumět, abychom byli vůči ní imunní. Vlny nálad je třeba umět rozeznat v jejich původu a podstatě a vyhodnotit je v sobě. Je nutné učit se v sobě informace o světě zpracovávat, abychom se zbytečně nezlobili, tak jako se nezlobíme na déšť. I když i na ten se už leckdo zlobí. Pak sami objevíme, jací autoři v novinách či na internetu stojí za přečtení, a ani těch není málo. Tím víc si jich lze vážit.

3. O zbožnění, kterého se dnes dostává sportu, hovořil už v přednášce z 23. května 1923 dr. Steiner: „Čím více se bude pěstovat sport, tím více lidí zapomene na duchovno a po své smrti přijdou hned, ve zcela krátké době, opět z duchovního světa. Takže, když všechno, co je na Západě, nepřijme trochu ducha, ponenáhlu by byla země obydlena jen lidmi, kteří už nechtějí zpět do duchovního světa. A tu by na zemi byli jen lidé, kteří by zemi ponenáhlu zničili.“ Ovšem Steiner též zdůrazňuje, že zotavení při sportování, které vede k vyrovnání nepřirozených pohybů při práci, může být dobré. Je ale dnes osudový sklon, zcela se uvolnit od éterického těla a pěstovat jen tělo fyzické, čímž vzniká velmi škodlivý materialismus, který při zapomenutí všeho duchovna nechá člověka sestoupit pod zvíře. Stačí podívat se na fotografie obličejů sportovců ve výkřiku či grimase vzteku, či hloupoučkého jásání z vítězství nad druhým. Celý život, celý svět se jim scvrknu na své svaly, kondici, výživu, výdrž, pýchu z vítězství, vztek z porážky.

U lidí duchovnějšiho zaměření či zájmů k tomu přistupují módní, převážně luciferské bludné cesty, jako jsou sobecké snahy o využívání andělů pro svůj prospěch (ovšem andělů spíše staniolových, vyfantazírovaných), redukce duchovních kvalit a světů na falešného společného jmenovatele nazývaného energie, dále vydávání

pudových a podvědomých mlhavých pocitů za intuici, sdělení a vzkazy „shora“, či alarmování před tragickými událostmi, které se „už už blíží“ (zánik Země, nejruznější "smrtící" záření z kdečeho, posunutí zemské osy...), vyhledávání či vyrábění konspiračních spikleneckých teorií, nebo naopak slibování převratných spásných událostí jako kupříkladu jakési „vystoupení Země do vyšších vibrací“ (oznamováno každých pár let) či nějaké ty zázračné proutky na mávnutí ke všeobecnému zrychlenému zduchovní (vstup do Vodnáře, zázračný slunovrat roku 2012...). Všimněme si, že šířitelé těchto teorií nikdy nepřiznají omyl, spíše posedle vymýšlí další teorie.

Zároveň sílí pomoc Michaelova, vládce nynějšího času, který stojí blízko u člověka. Jeho tradiční zobrazení s mečem se dnes mění ve skalpel, kterým nám pomáhá (může pomáhat) denně, ba stokrát za den oddělovat správné od mylného, šalebně podbarvené od neosobního, objektivně pravdivého, subjektivně zpatlané od čirého atd. Správné michaelské přesné rozlišení znamená: nesmlouvavou kritičnost ano, ale bez pohrdání a emocí, bez vyzdvihování sebe sama nad kritizovaného. Tedy činit tak jen za účelem poklidného duševního oddělení se od takového prostředí, života nebo člověka. Případně se přes viděné chyby druhých dobrat chyb svých, umět si je najít a i od nich vědomě a rozhodně odejít. I na jednání druhých a i na zrcadlení nás v nich se toho člověk hodně naučí, pokud touto schopností poznávat nevrůstá do pýchy a nadřazenosti. Tedy - nezbavovat se soudnosti a tříbit své rozlišovací schopnosti, ale přitom stále pěstovat cit úcty. Vidět přes vše kritizované dobře a poctivě vždycky i na sebe. Pokání a lítost nemá nás zbavovat přirozené důstojnosti a důvěry v sebe i v Boží pomoc.